

Οι αγώνες που αφορούν τις αμβλώσεις στον ελλαδικό χώρο μπορούν να διαιρεθούν σε δύο περιόδους. **Στην πρώτη, 1976-1981**, το ζήτημα των αμβλώσεων ανακινήθηκε τόσο από αυτόνομες φεμινιστικές ομάδες, οι οποίες προσέγγιζαν το ζήτημα της έκτρωσης από τη σκοπιά της απελευθέρωσης των γυναικών, της σεξουαλικότητάς τους και του σώματός τους με κριτική στάση στο θεσμό της οικογένειας και τη μητρότητα όσο και από κομματικές, γυναικείες οργανώσεις που υποστήριζαν το αίτημα νομιμοποίησης των εκτρώσεων αλλά ως πτυχή του οικογενειακού προγραμματισμού και υιοθετούσαν τη ρητορική περί «δημογραφικού προβλήματος». **Η νομιμοποίηση της έκτρωσης για τις τελευταίες αποτελούσε περισσότερο μια ορθολογική και φιλική προς τις γυναίκες διευθέτηση του ζητήματος του μεγέθους της οικογένειας.**

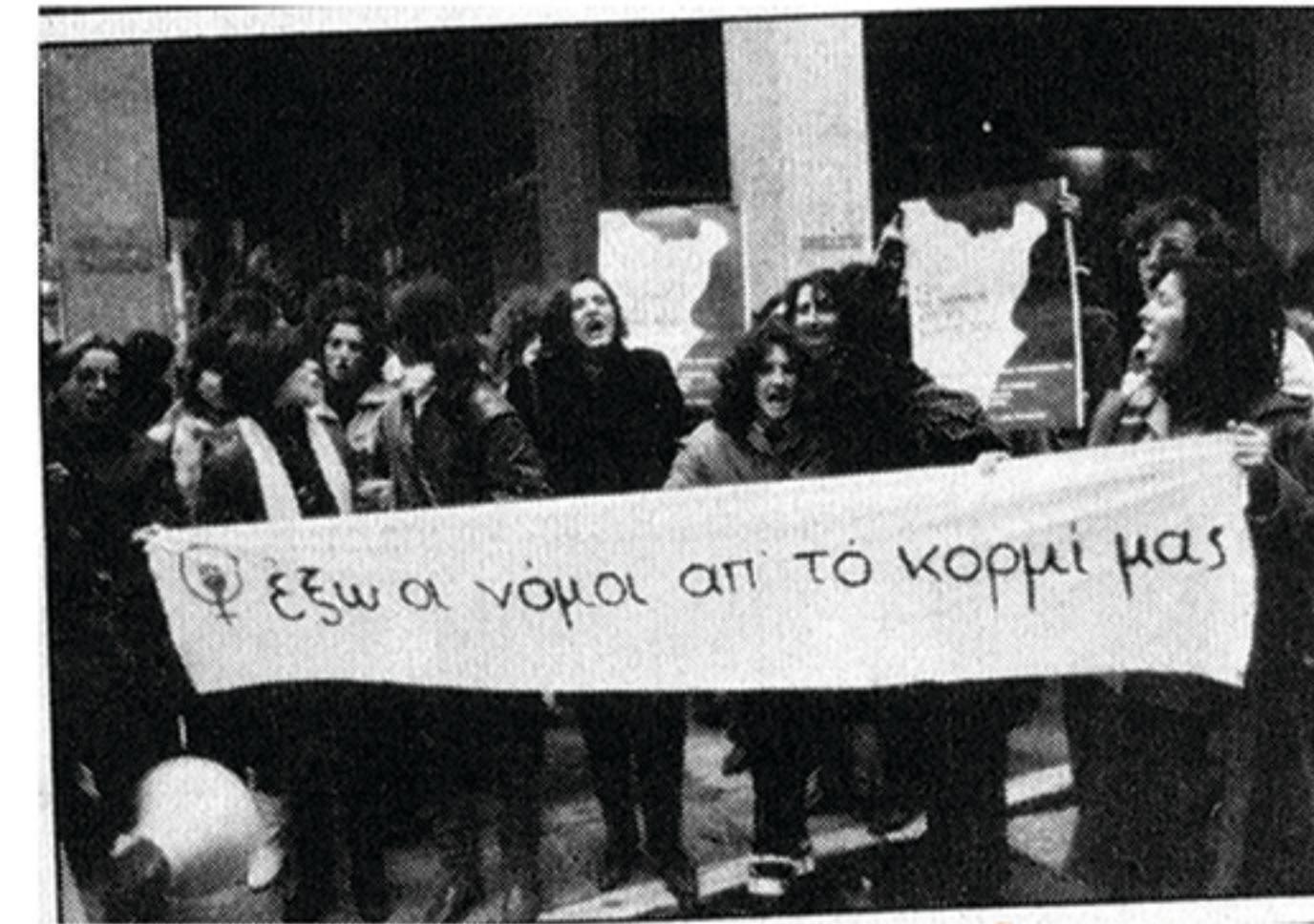
Τη δεύτερη περίοδο, 1981-1986, και με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση το φεμινιστικό πρόταγμα της απελευθέρωσης των γυναικών και του δικαιώματός τους να αποφασίζουν για το σώμα τους διευρύνεται κοινωνικά και ταυτόχρονα οι φεμινιστικές διεκδικήσεις γίνονται αντικείμενο κρατικής μέριμνας μετατοπίζοντας το έδαφος από την αυτοοργάνωση και τους αγώνες των ίδιων των γυναικών, στη θεσμική διαχείριση. Αρχίζει έτσι να αναδύεται ένα είδος «κρατικού φεμινισμού», με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Ένωση Γυναικών Ελλάδας, οργάνωση που πρόσκειται στο ΠΑΣΟΚ με τη Μ. Παπανδρέου επικεφαλής της ένωσης. «Ο έρωτας πρέπει να γίνει πηγή χαράς και όχι φόβου και ενοχής», «Η έκτρωση δεν πρέπει να ταυτίζεται με την αντισύλληψη, αλλά είναι μόνο λύση ανάγκης», «η έκτρωση πρέπει να είναι νόμιμη και να γίνεται δωρεάν ακόμα και για ανήλικους», «οι σεξουαλικές σχέσεις στη σημερινή κοινωνία χαρακτηρίζονται από το άγχος, την εμπορευματοποίηση και την οικογενειακή καταπίεση», «η σεξουαλικότητα ταυτίζεται με την αναπαραγωγή, το σύστημα αρνείται και εμποδίζει την πληροφόρηση και το δικαίωμα στις γυναίκες να αποφασίζουν πότε κι αν θα κάνουν παιδιά», «ο θεμελιακός παράγοντας για την απελευθέρωση των γυναικών είναι ο έλεγχος του κορμιού τους» «Δεν είμαι του πατρός μου, δεν είμαι του ανδρός μου, είμαι ο εαυτός μου» και «Ιδια είναι τα αρσενικά, δεξιά κι αριστερά» είναι κάποια από τα περιεχόμενα των προκηρύξεων των αυτόνομων φεμινιστικών ομάδων.

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ στην Ελλάδα

αμβλώσεις

Το 1983 ξεκινά από την Αυτόνομη Κίνηση Γυναικών καμπάνια, η οποία παίρνει μεγάλη δημοσιότητα και αφορά το «δικαίωμα στην έκτρωση-αντισύλληψη-σεξουαλικότητα». Μαζί με τη διακήρυξη κυκλοφορεί και ένα κείμενο με το οποίο οι (500) γυναίκες που το υπογράφουν δηλώνουν δημόσια ότι έχουν κάνει εκτρώσεις, απαιτώντας άμεση αποποινικοποίηση. Μετά από λίγους μήνες δημοσιεύτηκαν στο τύπο πληροφορίες ότι ετοιμαζόταν νομοσχέδιο νομιμοποίησης των εκτρώσεων, αλλά μόνο μέχρι την 12η εβδομάδα, το οποίο απαιτούσε τη συναίνεση του συζύγου για τις παντρεμένες, των γονιών για τις ανήλικες και άφηνε ακάλυπτες τις ανασφάλιστες γυναίκες. Τότε είναι που στο περιοδικό της Ένωσης Γυναικών Ελλάδος εμφανίζεται μια ανυπόγραφη διακήρυξη στο όνομα των γυναικών με τίτλο «Η αποποινικοποίηση της Έκτρωσης» όπου απαιτούνται νόμιμες και δωρεάν εκτρώσεις και δηλώνεται ότι οι γυναίκες θέλουν να ορίζουν μόνες τους το σώμα τους. Ο θεσμικός φεμινισμός βρίσκει τον εκφραστή του στην ΕΓΕ, με επικεφαλής τη Μαργαρίτα Παπανδρέου.

Τον Ιανουάριο του 1985, εισαγγελέας καλεί σε ανάκριση εφτά από τις 500 γυναίκες που έχουν υπογράψει το κείμενο. Η αντίδραση των αυτόνομων γυναικείων ομάδων είναι άμεση. Πολιορκείται το ανακριτικό γραφείο και απαιτείται άμεση νομιμοποίηση των εκτρώσεων. Οκτώ ομάδες και σύλλογοι καθώς και πολλές ανεξάρτητες γυναίκες οργανώνουν συγκέντρωση και πορεία στα Προπύλαια με κεντρικό σύνθημα «είμαστε όλες παράνομες».

Τον Απρίλιο του 1986 οι αυτόνομες γυναικείες ομάδες με σύνθημα «Έξω οι νόμοι από το κορμί μας», καλούν σε αντισυγκέντρωση ενάντια σε θρησκευτικές και παραθρησκευτικές οργανώσεις, η οποία απαγορεύεται από την αστυνομία και εφτά γυναίκες συλλαμβάνονται και τελικά αφήνονται ελεύθερες ύστερα από τις πιέσεις των διαδηλωτριών. Τον Μάιο του 1986 το νομοσχέδιο για τις αμβλώσεις κατατίθεται στη βουλή (η διάταξη για τη συναίνεση του συζύγου αποσύρεται, διατηρείται η συναίνεση ενός γονέα για τις ανήλικες, νομοθετείται ο περιορισμός των δώδεκα εβδομάδων και η κάλυψη μόνο για τις ασφαλισμένες) και υπερψηφίζεται απ' όλα τα κόμματα πλην της Ν.Δ. Η ψήφιση έρχεται μετά από αγώνες της αυτόνομης κίνησης γυναικών που προέταξε με δυναμικό τρόπο την αποποινικοποίηση των εκτρώσεων και την αυτοδιάθεση του γυναικείου σώματος. Την επόμενη μέρα της ψήφισης του νομοσχέδιου η δήλωση της Παπανδρέου είναι χαρακτηριστική της κεφαλαιοποίησης: «Το νομοσχέδιο κατατέθηκε χάρη σ' εμάς. Οι αγώνες μας δικαιώνονται».